

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sapientissima Dei Mvndvm Regentis Gvbernatio; Ex qua
pendent, quæ vulgò in Casv, Fortvna, Fato, Esse Pvtantvr**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 8. Cu[m] fortunæ bonis, auferri occasione[m] pecca[n]di: & S. Edildridæ
aliorumq[ue], per vlcera & vulnera, ad vera[m] salute[m] euntiu[m]
exe[m]pla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52314)

§. VIII.

Cum Fortune bonis, auferri occasionem peccandi: & S. Edildi idæ aliorumq; per ulcera, & vulnera, ad veram salutem euntium exempla.

Sicut enim lasciuiam amant atq; superbiam res secundæ, ita aduersæ animum erigunt, dum corrigunt. Quod erat è remedijs quintum. Itaq; sæpe opes, sæpe liberi, sæpe officium ab aliquo auferitur, vt occasio peccandi auferatur, emendeturq; is, qui diuitiarum cupiditate, aut amore liberorum, aut officij necessitate peccauit. Sic mensa nummulariorum euertitur, vt Domini subrogetur: ara deicitur, vt erigantur altaria, ait S. Ambrosius. Atq; hoc non aliqua succinctus manu diuitijsq; faciebat (Christus) sed flagello de restibus cadebat turbas, & resistere nullus audebat. Et nunc virga utitur, nunc flagello. Virga enim recta est, virga regni tui. Virga, vt corrigat: flagello, vt suadeat. Directa illic, hic moralis, quasi inflexa præceptio, qua peccatoris conscientia velut lento verbere flagellatur. Alij sunt enim terrores Prophetici, Apostolica suasiones, in utroq; tamè vnus est verbi disciplina. Et ideò flagellum de restibus fecit, quia funes ceciderunt, inquit, mihi in præclaris:

M etenim

S. Ambr.
lib. 9. su-
per Luc.

Beda lib.
4. c. 7.
Eccles.
histor.
gent. An-
glor.

etenim hereditas mea preclara est mihi. Qui æger est, sanitatis causa, libenter sustinet medici sectionem: insanit peccator, si virgam odit; si se subducit flagello, quo reducit ad animæ integritatem. Refert Beda S. Edildridam Annæ regis orientalium Anglorum filiam, ac regis Ecgfridi coniugem, feminam, in paucis, vnam, adeò Christo sponso addictam, vt cum coniuge, toto matrimonij tempore, illibata virginitatis integritate, permanserit. Et, quia omnes, cum *secunda res sunt maxima, tum maxime meditari secum oportet, quo pacto aduersam fortunam ferant*, habuit hæc sapientissima virgo cognitissimum, omnia, quæ ægrè facere hominibus possunt, à Deo sciri, neq; sine causa permitti. Itaque, vt & illa Numinis amantis acciperet characterem, sub vitæ finem, tumore foedo, sub maxilla se colligente, diriter cruciata est. Eum cruciatum tolerauit non solum patienter, sed etiam hilariter: adeò, vt animus illius corporis dolore delectaretur. Solebat autem dicere: *Scio certissime, quia meritò in collo pondus languoris porto, in quo iuenculam memini me superna-ua monilium pondera portare, & credo, quòd ideò me superna pietas dolore colli voluit grauari, vt*

ri, ut sic absoluat à reatu *superuacua lenitatis*; dum mihi nunc, pro auro & margaritis, de collo, rubor tumoris ardorq³ prominet. Alios igitur morbi cohibent, ne peccent; alios è bonis meliores efficiunt. Hoc est illud, *compelle intrare*. Non poterat Absalom impetrare, ut Ioab ad se veniret; idcirco dixit *seruis suis: scitis agrum Ioab, iuxta agrum meum habentem messem hordei: ite igitur, & succendite eum igni. Succenderunt ergo serui Absalom segetem igni, surrexitq³ Ioab & venit ad Absalom in domum eius*. Ita multi ad Dominum vocati non venient, nisi eis infortunium immitteret. *Imple facies eorum ignominia, & quarent nomen tuum, Domine*. Quam multum demum resipiscunt, cum vident manifestè, sibi omnia infeliciter cedere? Nemo maledictionem Dei citius vitat, quam qui non ignorat. Ne ignoret igitur, sentit. Innumera docent exempla, naturam plerumque à *Fortuna bona* peiorem, à *mala* fieri meliorem. Certè ipse Alexander ictus sapuit: nam sagitta percussus dixit: *Omnes iurant, me Iouis filium esse, sed vulnus hoc, me hominè esse clamat*. Sic multi sanantur, quando vulnerantur. Quid enim aliud Chirurgus facit, cum sanguinem mittit? *Sana a-*

Luc. 14.

23.

2. Reg:

14. 30.

Psal. 82.

7.

M 2

nimam

mam meam ait ille. Ergo medicum imitatur Deus; percutit & sanat. Hoc virga illa Moysis significauit; vt, ad terram sanctam, Israëlitas Moyses virgâ; ita Deus tribulatione homines ad cælum ducit, & reducit. Ducit, ne errent; reducit, si errauerunt. Tantum in virga, tantum in castigatione virtutis & momenti continetur.

§. IX.

Virtutum cos aduersitas. Itemq; Fortune viatores, esse Struthioni ferrum digerenti similes, & animalibus in mari degentibus.

Ex his etiam, quod sexto loco enumerauimus, apparet: scilicet virtutes aduersis exerceri; neque enim patientia duntaxat, & fortitudo, & longanimitas; sed etiam spes, sed contemptus rerum humanarum, sed fidelitas & fides; sed charitas erga parentes & patriam, denique tota virtutum familia inuenit ibi causam triumphandi. *Cum aliquis tormenta fortiter patitur, ait Philo- sophus ille, omnibus virtutibus utitur fortasse, cum una in promptu sit, & maxime appareat patientia. Ceterum illic est fortitudo: cuius patientia, & perpesio, & tolerantia, rami sunt. Illic est prudentia, sine qua nullum ini-*

Senec.
epist. 67.